

Ün'invista i'l Center da sandà Val Müstair

Amiaivel e prüvà, malgrà chi'd es ün ospidal

La fin d'eivna passada ha la publicità gnü l'occasiun da dar ün cuc i'l nou Center da sandà Val Müstair. Blera glieud es gönüda e s'ha laschada persvader cun agens ögls chi's tratta d'ün proget gratià: da las multifarias sportas cha'l center spordscha fin pro la realisaziun funcziunala ed optica.

Myrtha Fasser

Il nou Center da sandà Val Müstair ha bivgnantà la fin d'eivna passada seis visitaduors cul motto: L'ospidal per tuots, tuots per l'ospidal. Quist motto da solidarità s'affà fich bain pro l'istorgia da l'ospidal Val Müstair. Na be las donaziuns grondas d'utro han possibilità il proget dal Center da sandà VM, eir las bleras donaziuns pitschnas da mincha singul Jauer. Tant plü gronda es uossa in Val Müstair eir la superbgia pel nou center in Val Müstair. E quai cun radschun: il nou center es ün proget gratià chi persvada in sia funcziunalità, sia gronda sporta da servezzans, sia prüvadentscha e si'atmosfera frais-cha ed amiaivila ch'el derasa. Malgrà il fat chi's tratta d'ün ospidal e d'una partizun da chüra, la concepziun architettonica e'l möd co cha las localitats sun drizzadas aint, sun bunas d'imbellar als pazaits, als inquilins e'sl visitaduors la visita o la dmura i'l center. Ils locals sun cleris ed amiaivels, las cu-

luors sun frais-chas e listess prüvadas e grazcha ad üna fich buna ventilažun (per manar davent il radon) nu s'haja l'impreschiun d'esser in ün ospidal/partiziun da chüra.

Far our dad alch vegl alch nouv es difficil, impustüt schi's tratta d'ün ospidal ingio cha la gestiun sto funcziunar sperapro sco scha nüglia nu füss. A l'architect Gottfried Kiefer e seis team es quai reuschi da möd exemplaric. Per el saja la lavour in Val Müstair stattet sich bella, eir scha na adüna simpla: «Na be üna jada esch-na gnüts surprais dürant la lavour cun situaziuns da fabrica, realisadas dürant renovaziuns anteriuras, chi ans han sforzadas da müdar il plan da fabrica e chi han chaschunà investiziuns implü», uschè Kiefer.

Sco ün fil cotschen as tira tras tuot il Center da sandà il concept d'art cun numerus ouvras d'artists da tuot il Grischun. Pelplü as tratta da fotografias artisticas chi invidan da's tour ün mumaint temp e contemplar la cuntrada obain l'object fotografà. I sun fotografias chi spordschan al contemplader mincha jada darcheu ün oter detagl, ün'otra istoria. Il fat chi nun es indichà ingio cha la fotografia es gönüda fatta, fa gnir la contemplaziun be amo plü interessanta – fors, pro la terza, quarta visita s'haja lura chattà oura il lö ingio cha la fotografia es gönüda fatta.

Sco art as po eir nomnar la realisaziun dal local funeber. Malgrà chi's tratta d'ün lö trist, es quist local dvantà ün bel lö. Quai impustüt culla

Eir ils vaschins sur cunfin han festagià insembe culs Jauers il nou Center da sandà, uschè eir la Musica da Tuer.

tscherna da bels materials, da bellas fotografias e d'ün tric architectonic – üna fanestra zoppada i'l plafuond chi pissera per ün'inglüminaziun natürala e chi simbolisescha l'ultim viadi vers il tschêl.

L'otezza plüost pitschna dals locals ha stuvü gnir surtutta da la fabrica existenta da l'ospidal, cun glüms, culuors ed equipamaint es gnü provà da «stender» ils locals.
fotografias: Myrtha Fasser

Il concept d'art pissera pro'ls visitaduors per discussiun – als iins plaschan las ouvras expostas, als oters na. Quia as vezza fotografias d'in üert giapnais.

Pro'l cortegi festiv da Sierva fin a Sta. Maria han tut part eir scolars chi's vaivan vesti sco pazaits e meidis.

Ün dals locals da la nouva pratcha dal meidi Theodor von Fellenberg.

Il local funeber persvada impustüt causa sia fanestra «zoppada» i'l plafuond, chi simbolisescha la via vers l'éternité.